

Oponentský posudek bakalářské práce

Interpretační analýza různých nahrávek symfonie Antonína Dvořáka č.8, op. 88

autor práce: Kristina Šalšová

Tématem bakalářské písemné práce Kristiny Šalšové je interpretační analýza pěti nahrávek Dvořákovy 8. symfonie v provedení pěti českých významných dirigentů s pěti prvořadými orchestry. První z nahrávek pochází z období poválečného (Kubelík, ČF cca 1946-1948), poslední z roku 2014 (Bělohlávek, ČF), zajímavé je i zařazení dvou nahrávek zahraničních orchestrů (Concertgebouw Amsterdam s Karlem Ančerlem a Royal Liverpool Philharmonic orchestra s Liborem Peškem).

Ve výběru nahrávek dirigentských osobností (Kubelík, Ančerl, Pešek, Válek, Bělohlávek) poněkud postrádám osobnost dlouholetého šéfa ČF Václava Neumana a jeho nahrávku. Za více než 20 let ve funkci šéfdirigenta ČF jistě tomuto orchestru vtiskl svůj výrazný umělecký i lidský punc a zařadit jeho nahrávku do tohoto výběru by jistě bylo žádoucí, zajímavé i poučné v mnohém ohledu.

Práce Šalšové tedy obsáhla poměrně rozsáhlé historické období a má tak příležitost na těchto snímcích sledovat, analyzovat, popsat a hodnotit jak vývoj estetiky interpretačního umění, tak i vývoj technického zázemí pro pořízení zvukového záznamu.

Přiznám se, že jsem zpočátku přistupoval ke studiu této práce s určitou pochybností, nebyl jsem zcela přesvědčen o vhodnosti volby tohoto tématu pro práci na úrovni bakalářského stupně. Avšak hned během prvního čtení jsem se musel pro sebe Kristině Šalšové za tuto svoji nedůvěru omluvit, její práce mě velice zaujala v mnoha směrech. Je pravda, že v některých pasážích může text působit na čtenáře poněkud suše, statisticky nebo přetechnizovaně, nicméně přepečlivý a důsledný systém analýzy nahrávek k tomu dává autorce oprávnění a upřímně řečeno, takové analýze se při důslednosti zpracování látky nelze vyhnout. A pro čtenáře odborníka, interpreta, jsou i tyto pasáže zajímavé. Výběr jednotlivých stěžejních tektonických bodů kompozice, společný pro analýzu všech nahrávek, je z odborného hlediska velice vhodně a citlivě zvolený a obsahuje vše zásadní a potřebné.

Sama autorka již v úvodu své práce zdůrazňuje, že není smyslem této práce vybrané nahrávky seřadit do pořadí od nejlepší k nejméně zdařilé. Dirigenti interpreti těchto snímků jsou všichni vynikající umělecké osobnosti a jejich práce nese rysy umělecké interpretační originality a přesvědčivosti a tak každá z nahrávek jistě má své příznivce a zastánce a bylo by nanejvýš smělé podrobit je takovému hodnocení. Něco jiného ovšem je porovnání nahrávek z hlediska kvality zvukového záznamu, samozřejmě s ohledem k technickým možnostem doby, ve které byly pořízeny. A tímto hlediskem se Šalšová zabývá velmi důkladně a poučeně.

Nepochybně se na práci Kristiny Šalšové pozitivně podílely i její vědomosti a praxe ze studia hudební režie na pražské HAMU. Kombinace studia Hudební režie s dalším hudebním praktickým oborem je jednoznačně oboustranně přínosná a je-li to právě Dirigování, tím lépe.

Formální požadavky i náležitosti práce i její úprava jsou perfektní. Přehlednost, jasná orientace v textu, stylizace, formulace, srozumitelnost, jazyková obratnost, pestrost a kultivovanost. Vše na mimořádně vysoké úrovni.

Rozsah práce, hloubka a důslednost zpracování tématu, seznam zdrojů ze kterých čerpala, vše toto je dokladem o autorčině pečlivosti a snaze zpracovat téma co nejdůkladněji v celé jeho šíři a hloubce. To vylučuje jakékoli domněnky o tom, že by si pisatelka chtěla svůj úkol jakkoli ulehčit. Práce je nejen zajímavá, ale i díky své odbornosti, srozumitelnosti, výstižným formulacím a kultivovanému jazyku i mimořádně poutavá a doslova nás „vtahuje do děje“ a tak jsme vděčni za CD (nahrávky všech vybraných interpretů) přiložená k práci a s velkým zájmem se do nich ve vztahu k přečtenému textu zaposloucháme.

Autorka se při analýze nahrávek vyhýbá jakémukoli osobnímu přístupu a je prvoplánově objektivní a tedy ve svých posudcích důvěryhodná. A tím také přes veškeré poukazy na určité technické nedostatky hráčské, nedostatky ve zvukovém záznamu, nebo odlišnosti v interpretaci, potvrzuje ústřední myšlenku svojí práce. Jakési, mezi řádky vyslovené motto: „Každá skladba se dá interpretovat odlišně a přitom přesvědčivě, aniž bychom byli nuceni označit konkrétní interpretaci za nejzdařilejší.“

Práci hodnotím ze všech výše jmenovaných důvodů jako výtečnou. Zvolené téma zpracovala na vysoké odborné úrovni, pečlivě, zcela vyčerpávajícím a zároveň poutavým způsobem. Její práce je poučná a inspirativní. Navrhuji hodnocení stupněm „A“.

V Praze dne 19.5.2018

Doc.MgA. Hynek Farkač